Ghid de conversatie

Inauntru pravalia parea un baldachin de ghete. Cand am intrat, omul robotea cu o dalta si un ciocan la deschisul unei lazi din sipci, plina cu ghete. Am trecut la punerea in practica a experimentului lui George. Magazinul parea a fi tocmai ce ne doream. George isi scoase palaria si spuse "Buna dimineata!".
Omul nici macar nu se intoarse. Din primul moment mi s-a parut un individ dezagreabil. Mormai ceva ce ar fi putut sau nu sa fie "Buna dimineata!" si isi vazu de treaba.
George continua conform indicatiilor din ghid:
- Mi-a fost recomandat magazinul dumneavoastra de catre un amic, domnul X.
Drept raspuns, conform ghidului, omul ar fi trebuit sa rosteasca formula:
- Domnul X este o persoana deosebit de agreabila; imi va face mare placere sa servesc pe oricare dintre prietenii domniei sale.
Insa altul i-a fost raspunsul:
- Nu-l cunosc; n-am auzit de el.
Asa ceva era de natura sa te descumpaneasca. Ghidul indica trei sau patru metode de a cumpara ghete; George o alesese cu grija pe cea care il avea in centrul atentiei pe domnul "X", ca fiind dintre toate cea mai plina de curtoazie. Discutai o buna bucata de vreme despre acest "domn X" si, dupa ce se realiza pe aceasta cale o atmosfera de intelegere si amicitie, abordai cu mult firesc si gratie scopul imediat al venirii tale, anume dorinta de a cumpara ghete "bune" si "ieftine". Se pare ca acest ipochimen grosolan, materialist nu se sinchisea catusi de putin de fineturile comertului cu amanuntul. Cu un asemenea om trebuia sa treci direct, brutal, la afaceri. George l-a abandonat pe domnul "X" si, intorcand paginile inapoi, alese o propozitie la intamplare. N-a fost o alegere prea fericita. Era o tirada care ar fi parut superflua oricarui negustor de incaltaminte. In imprejurarile de fata, amenintati si napaditi cum eram din toate partile de ghete, fraza avea demnitatea unei perfecte imbecilitati. Suna cam asa:
"Mi s-a spus ca aveti aici ghete de vanzare!".
Omul lasa din mana ciocanul si dalta si ne privi pentru prima oara. Vorbi rar, cu o voce groasa si suierata. Spuse:
- De ce credeti ca tin eu ghetele aici ? Ca sa le miros ?
Era unul dintre cei care incep calm si, pe masura ce vorbesc, se ambaleaza tot mai tare, sentimentul ultragiului dospind in ei, pare-se, ca drojdia de bere.
- Dar ce va inchipuiti ca sunt eu ? continua de el. Colectionar de ghete ? Pentru ce oti fi crezand ca tin pravalia asta ? Fiindca imi face bine la sanatate ? Credeti ca m-am amorezat de ghete si nu ma lasa inima sa ma despart nici de-o pereche ? Credeti ca le-am atarnat aici ca sa le contemplu ? Nu-s destule ? Unde credeti ca va aflati ? Intr-o expozitie internationala de ghete ? Ce credeti dumneavoastra ca sunt ghetele astea ? O colectie istorica ? Ati mai auzit pe cineva care sa tina pravalie de ghete si sa nu vanda ? Va inchipuiti ca pavoazez pravalia cu ele ca s-o fac sa arate mai gigea ? Drept cine ma luati ? Drept un imbecil calificat ?
Am sustinut intotdeauna ca aceste manuale de conversatie nu sunt niciodata de un real folos. Voiam sa gasim un echivalent englezesc pentru binecunoscuta expresie nemteasca "Nu-ti iesi din pepeni!". Sa fi cautat din scoarta si nu gaseai nimic de felul acesta in toata carticica. Totusi, trebuie sa-i recunosc lui George ca a ales cea mai buna propozitie din cate se puteau gasi acolo si a valorificat-o spunand:
- Voi reveni, poate, cand veti avea mai multe modele sa-mi aratati! Pana atunci, adio!
Acestea fiind zise, ne-am intors la trasura si am plecat, lasandu-l pe om in pragul usii cotropite de ghete, facand unele observatii la adresa noastra. Nu le-am auzit, dar se pare ca trecatorii le-au gasit interesante.

(Jerome K. Jerome - "Trei pe doua biciclete" - pag.112-115)